

T.C.
NEVŞEHİR VALİLİĞİ
İl Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : E-20277291-010.06.99-7449
Konu : Emre Aykırı Davranış (Taksi Denetimleri)

29.09.2021

GENEL EMİR

(2021/02)

Vatandaşlarımızın huzur ve güven ortamı içinde yaşamaları Devletimizin asli görev ve sorumluluklarından. Kamu hizmetlerinin aksamaya mahal vermeksizin, değişen koşullara ve ihtiyaçlara uyumlu bir şekilde tüm vatandaşlarımıza ulaştırılması kamu düzeniyle yakından ilişkilidir. Vatandaşlarımızın günlük hayatlarının aksama ve sıkıntı olmaksızın idamesine ilişkin her türlü tedbiri alma yetki, görev ve sorumluluğu ise şüphesiz kamu idarelerine aittir.

Ticari taksilerde seyahat eden vatandaşlarımızın güvenilir hizmet almalarını sağlamak, yaşanabilecek sorunları en aza indirmek önem arz etmektedir.

İl sınırları içinde bazı ticari taksi şoförlerinin; kısa mesafe, çok uzun mesafe ya da olumsuz hava koşullarında veya trafiğin yoğun olduğu saatlerde yolcu almadığı, ödeme konusunda (bozuk para) sorun çıkardığı, özellikle yabancı turistler başta olmak üzere farklı şehirlerden gelen vatandaşlarımızın gidecekleri adresleri bilmemelerini fırsat bilerek ulaşım güzergahını uzatarak yolculardan yüksek ücret talep ettiği, pazarlık usulü ile taksimetre kullanmada imtina ettiği, araç içerisinde yüksek sesle müzik dinlediği, seyir halinde iken cep telefonu ile oyun oynadığı, uzun süreli yüksek sesle konuşarak yolcuları rahatsız ettiği, araç içerisinde sigara içtiği, alkollü iken araç kullandığı, uygunsuz tutum ve davranışlarda bulunduğu **vatandaşlarımızdan gelen şikayet ve taleplerden** anlaşılmaktadır.

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 9 uncu maddesinin (ç) fıkrasında; "*Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve diğer mevzuatın verdiği yetkiyi kullanmak ve bunların yüklediği ödevleri yerine getirmek için valiler genel emirler çıkarabilir ve bunları ilan ederler.*"

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11 inci maddesinin (c) fıkrasında; "*İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa mütaallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindedir.*"

Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır. Bu hususta alınan ve ilan olunan karar ve tedbirlere uymayanlar hakkında 66 ncı madde hükmü uygulanır."

Anılan Kanunun 66 ncı maddesinde; "*İl genel kurulu veya idare kurulları yahut en büyük mülkiye amirleri tarafından kanunların verdiği yetkiye istinaden ittihaz ve usulen tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlerin tatbik ve icrasına muhalefet eden veya müşkülât gösterenler veya riayet etmeyenler, mahalli mülkî amir tarafından Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmü uyarınca cezalandırılır. Ancak, kamu düzenini ve güvenliğini veya kişilerin can ve mal emniyetini tehlikeye düşürecek toplumsal olayların baş göstermesi hâlinde vali tarafından kamu düzenini sağlamak amacıyla alınan ve usulüne göre ilan olunan karar ve tedbirlere aykırı davranışlar, üç aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.*"

5326 sayılı Kabahatler Kanununun "*Emre aykırı davranış*" başlıklı 32 nci maddesinde; "*Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir. ...*"

5326 sayılı Kabahatler Kanununun "*Tütün mamullerinin tüketilmesi*" başlıklı 39 uncu maddesinin 2 nci fıkrasında; "*Toplu taşıma araçlarında tütün mamulü tüketen kişiye, elli Türk Lirası idarî para cezası verilir. Kabahatin özel hukuk kişileri tarafından işletilen toplu taşıma araçlarında işlenmesi halinde bu ceza ilk başvuru kolluk birim yetkilileri tarafından verilir. Kamuya ait toplu taşıma araçlarında işlenmesi halinde idarî para cezası verme yetkisi bakımından birinci fıkra hükmü uygulanır.*"

Özel hukuk kişilerine ait olan ve herkesin girebileceği binaların kapalı alanlarında, tütün mamullerinin tüketilemeyeceğini belirtir açık bir işarete yer verilmesine rağmen, bu yasağa aykırı hareket

eden kişiye, elli Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu ceza, şikâyet üzerine en yakın kolluk birimi yetkililerince verilir."

4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun "Tütün Ürünlerinin yasaklanması" başlıklı 2 nci maddesinde hangi alanlarda tütün ürünlerinin kullanılmayacağı ve anılan Kanunun "Ceza hükümleri" başlıklı 5 inci maddesinde ise yasaklanan alanlarda kullananlar hakkında uygulanacak cezalar belirtilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun "Tedbirsiz ve saygısız araç sürme" başlıklı 73 üncü maddesinde; "(Değişik birinci fıkra: 17/10/1996-4199/27 md.) Karayolunda araçların kamunun rahat ve huzurunu bozacak veya kişilere zarar verecek şekilde saygısızca sürülmesi, araçlardan bir şey atılması veya dökülmesi, seyir halinde sürücülerin cep ve araç telefonu ile benzer haberleşme cihazlarını kullanması yasaktır.

(Değişik:18/10/2018-7148/24 md.) Seyir hâlinde cep ve araç telefonu ile benzer haberleşme cihazlarını kullanan sürücüler 235 Türk lirası, maddenin diğer hükümlerine uymayanlar 108 Türk lirası para cezası ile cezalandırılırlar." hükümleri bulunmaktadır.

Bu itibarla; kamu düzeninin korunması, vatandaşlarımızın huzur ve güvenliği için **il sınırları içinde ticari taksi şoförlerince;**

- Kısa mesafe ya da çok uzun mesafeye yolcu alınmaktan kaçınılması,
  - Olumsuz hava koşullarında veya trafiğin yoğun olduğu saatlerde yolcu alınmaktan kaçınılması,
  - Ödeme konusunda sorun çıkarılması (bozuk para olmaması ya da çok bozuk para verilmesi),
  - Özellikle yabancı turistler başta olmak üzere farklı şehirlerden gelen vatandaşlarımızın gidecekleri adresleri bilmemelerini fırsat bilerek ulaşım güzergahını uzatarak yolculardan yüksek ücret talep edilmesi,
  - Araçların bakımsız ve / veya kirli kullanılması,
  - Araç içerisinde yüksek sesle müzik dinlenilmesi,
  - Seyir halinde iken cep telefonu ile oyun oynanması, uzun süreli yüksek sesle konuşarak yolcuların rahatsız edilmesi,
  - Araç içerisinde sigara içilmesi,
  - Uygunsuz tutum ve davranışlarda bulunulması,
  - Araçta pazarlık usulü yolcu taşınması,
  - Alkollü iken araç kullanılması,
- yasaktır.

Taksilerde kısa mesafe/trafik yoğunluğu gibi nedenlerle yolcunun alınmamasına ilişkin **şikâyet/müraعاتlar** ile konunun denetimlerde **resen tespiti halinde güvenlik birimleri** marifetiyle yolcunun mağduriyetinin giderilerek taksiye bindirilecek, yolcuyu almamakta ısrar eden taksi şoförleri hakkında ilgili **oda ve belediye** ile koordinasyon dahilinde **gerekli yasal işlem yapılacaktır.** (trafikten men dahil).

Konu ile ilgili denetimlerin etkinliğinin ve sürekliliğinin artırılarak şehirlerarası otobüslerde uygulanan **sivil personel denetimlerinin** ticari taksiler için de uygulanacaktır.

Aksine davranan şoförler hakkında ilgililerin bildiriminde tespit tutanağı düzenlemeye kolluk kuvvetleri ve belediye trafik zabıtası yetkili olup ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde adli/idari işlemler yapılacak, gerekli idari para cezası uygulanacaktır.

Bu kararı yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

İlanen tebliğ olunur.

İnci SEZER BECEL
Vali

DAĞITIM :

Tüm Kamu Kurum ve Kuruluşlarına
Kamuoyuna